

NACZELNE DOWÓDZTWO W.P.

520372
Biuro Ewidencyjne.

/ SZTAB GENERALNY /

Rw/6.Nr.46783/II.

REFERAT INFORMACYJNY.

z dnia 15.października 1920 r.

P A N S T W A N A D B A L T Y C K I E .

L I T W A .

Przebieg starć z Litwinami.

Wojsko polskie po rozbiciu bolszewików na północnym froncie, posuwając się dalej naprzód dnia 29.sierpnia weszło pierwszy raz w kontakt z oddziałami litewskimi, które, korzystając z niedawnych niepowodzeń polskich, okupowały terytorjum Suwalszczyzny i zajmowały w tym czasie miejscowości: Augustów, Lipsk, Sztabin, Białobrzegi.

W pierwszych dniach spotkanie oddziałów polskich z litewskimi miały charakter spokojnego ustępowania Litwinów: dnia 29. z Augustowa i 30 sierpnia z Suwałk, gdzie ludność miejscowa z wielką radością i entuzjazmem spotykała wojska polskie.

Oddział litewski, kwaterujący w Sztabinie dnia 30. sierpnia został zabrany i odesłany do Suwałk, tam złożył broń, lecz następnie z rozporządzenia Dowództwa polskiego otrzymał broń z powrotem i pod komendą swego oficera został odesłany szosą Kalwaryjską do swych oddziałów.

W miarę posuwania się wojsk polskich, oddziały litewskie wycofywały się w kierunku linii Focha. Dopiero dnia 2.września Naczelne Dowództwo Litewskie wydało rozkaz podwładnym oddziałom zajęcia linii Lipsk - Dąbrowo - Erasny Bór - Sztabin - Komaszówka - Białobrzegi - Żarnówka - Turówka, leżących poza linią Focha i które miały być obsadzone w porozumieniu z bolszewikami podczas ich odwrotu w rejonie Grodna. Polski front został przez Litwinów wzmocniony trzema pułkami i litewskie oddziały poszły na

MINI
MIA
M
ARCHIVES
INSTITUTE
PUSZKIN

przód dla zajęcia i obsadzenia wyżej wskazanych miejscowości.

Wskutek tych ruchów nastąpiło pierwsze zbrojne starcie dnia 2.IX. spowodowane zaatakowaniem przez oddział litewski konnych patroli polskich pod Lipskiem.

W tym samym dniu zaatakowali Litwini placówki polskie w rejonie Sejn. Konne patrole polskie były zmuszone do wycofania się z Sejn, Sztabina, Lipska i Gruski, gdyż Litwini 10 baonami piech. koncentrycznie atakowali Suwałki - Augustów. Wszystkie ataki zostały w przeciągu kilku dni odparte, a wobec koncentracji sił litewskich w rejonie Sejn, oddziały polskie uprzędziły atak litewski, forsując linje przeciwnika i zajmując dnia 9.IX.m.Sejny.

Rząd litewski w odpowiedzi na notę rządu polskiego zakomunikował, że wojska litewskie otrzymały rozkaz wstrzymania względem Polaków wszelkich kroków wojennych, wobec czego i nasze oddziały otrzymały analogiczny rozkaz, a na wypadek ataków litewskich - odprzeć je, nie posuwając się jednak na przód.

Pomimo powyższego oświadczenia Litwini skoncentrowawszy 3 pułki piech. w rejonie Sejn i przy udziale aut pancernych o godz. 8. dnia 13.IX. / t.j. o 4 godz. przed oznaczonym rejonem / zaatakowali kwaterujący tam pułk cianów, zmuszając go do wycofania się oraz kontynuowali atak do godz. 18. w kierunku na Krasnopol i Giby, dochodząc patrolami do rzeki Czarnej Hańcy, za którą wycofały się nasze oddziały. W przeciągu następnego tygodnia na froncie litewskim panowało chwilowe zacięcie, naruszane miejscami ogniem karabinowym i artyleryjskim Litwinów, ostrzeliwujących nasze placówki.

Dnia 22.IX. zostały zajęte przez wojska polskie Sejny, a z rezerwy wziętych tam do niewoli Litwinów / około 1.600 ludzi / sprawdziko się przypuszczenie, że Litwini koncentrują siły dla przeprowadzenia ataku na Augustów. Nasze oddziały zajęły również Kopicowo, Druskieniki, następnie przesłły Niemn

sajmując m.i stacją Porzecze, która była broniona przez 7. pułk litewski i 2 szwadrony jazdy bolszewickiej.

Oddziały Polskie posuwając się w kierunku północno-wschod-
nim
za ofającymi się bandami bolszewickimi miały stały kontakt z oddziałami litewskimi na wschód od rzeki Niemna / Raduń, Bastuny, Oszmiana /.

Większe starcia miały miejsce na rzece Ule i Merezance jak również przy zdobyciu st. i m.Oran, gdzie został wzięty pociąg pancerny litewski.

Linja frontu litewskiego zgodnie z umową zawartą w Suwałkach dnia 7.X.b.r. została określona od granicy Frus Wschnihh linja 8.grudnia do Niemna, następnie Niemnem do Uciechy i dalej na północ przez Orany i Montwiliszki. Dalej na wschód od Bastun linja nie została określona wobec pozostających tam jeszcze band bolszewickich.

Skutki agresywności Litwinów.

Pierwsze starcia z oddziałami litewskimi, które miały miejsce na naszym lewym skrzydle podczas prowadzonej akcji ofensywnej i kontrataków bolszewickich stawiało lewe skrzydło wojsk polskich w sytuacji b.niepewnej, co też Litwini chcieli wykorzystać starając się zawiadnąć Suwałkami, Augustowem i Sejnami , tembardziej, że operowały tam nieliczne oddziały kawalerji polskiej, które nie mogły skutecznie stawiać oporu skoncentrowanej piechocie litewskiej. Naczelne Dowództwo Litewskie, będąc wdęc świadome położenia , w jakim się znajduje lewe skrzydło polskie współdziałało z bolszewikami, na co w rękach polskich są liczne dowody braterstwa broni i wspólnie wydawanych rozkazów operacyjnych. Jaskrawszym tego dowodem jest fakt wspólnej obrony m.Porzecza przez 7.p.liewski i 3 szwadrony jazdy bolszewickiej oraz niejednokrotnie stwierdzone wspólne działania oddziałów litewskich z bolszewickimi / Brzostowica, Oziliszki - Bastuny, Wiechopole - Sobolany - Podrybnica / , wydane przez Naczelne Dowództwo Litewskie rozkaz

zajęcia po ustępujących bolszewikach i w porozumieniu z nimi linii Lipsk - Dąbrowo - Krasny Bór - Satabin - Białobrzegi - Turówka, oraz wiele faktów świadczących o złamaniu przez Litwinów neutralności jak przepuszczanie zbiegów z Prus Wschodnich internowanych tam bolszewików / przeszło 10.000 /. zajęcie Sejn i kontynuowanie ataków pomimo umowy zaprzestania działań wojennych.

Wojsko polskie pomimo prowokacyjnego zachowania się oddziałów litewskich było najzupełniej bierne za wyjątkiem wypadków, gdzie Litwini pierwsi rozpoczęli kroki zaczepne.

Grupowanie zaś pułków litewskich w rejonie Sejn zmusiło Dowództwo polskie do przedsięwzięcia odpowiednich kroków, celem zabezpieczenia swego skrzydła i otrzymania dostatecznej, gwarancji zachowania neutralności przez Litwinów - co zostało uskutecznione przez odebranie Sejn i zajęcie leżących poza linią Focha m.Kopciowo, Druskieniki i Porzecze.

Pertraktacje w Suwałkach.

Na skutek depechy rządu litewskiego z dnia 26.IX. i propozycji Ministra Sapielhy rozpoczęły się w Suwałkach dnia 30.IX. pertraktacje delegatów polskich i litewskich. Ze strony polskiej udział brali przedstawiciel Nacz.Dow. pułk. Mackiewicz i rtm. Romer i z Ministerstwa Spraw Zagranicznych pp. Łukasiewicz i Przewmycki. W skład delegacji litewskiej ze strony Naczelnego Dowództwa gen. Katche, dowódca frontu polskiego, i mjr. Szumski, ze strony M.S.Z. pp.Balutis, szef dep. politycznego. Birżyszka, redaktor i p. Czarnecki członek sejmu ustawodawczego.

Na pierwszym posiedzeniu uchwalono przerwanie działań wojennych na obszarze b.gub.Suwałskiej, jako linię rozgraniczającą przyjęto linię Focha. Następnie Polacy zażądali od Litwinów zupełnego wycofania wojsk litewskich poza linię Merecz - Orany . Bastuny i używanie linii kolejowej Suwałki - Olita - Orany przez władze polskie. Ten ostatni warunek

był powodem długich debatów, gdyż Litwini uważali za niedopuszczalne zajęcie przez Polaków węzła kolejowego w Oranach i odcięcie w ten sposób litewskiej części gub. Suwalskiej od bezpośredniego połączenia z Wilnem, i wysunęli jako ostateczne ustępstwo propozycję neutralizowania stacji Orany na co jednak delegacja polska zgodnie z otrzymanymi wytycznymi nie zgodziła się.

Dnia 4.X. wieczorem przyjechała do Suwałk Komisja Kontrolująca Ligi Narodów, składająca się z przedstawicieli Francji, Anglii, Hiszpanji, Japonji oraz sekretarzy Francuza i Serba, która została z honorami wojskowymi przyjęta przez Dowództwo polskie.

Następnego dnia rzeczona Komisja po porozumieniu się z przedstawicielami obydwu delegacji zaproponowała natychmiastowe przerwanie akcji wojennej w rejonie Oran, ustanowienia wzdłuż linii demarkacyjnej pasa wolnego od wojsk szerokości 6 km. obie strony przyjmując jako linię demarkacyjną uprzednio uchwaloną linię 8. grudnia na Suwalszczyźnie, następnie linię Niemna od ujścia Czarnej Hańczy do Uciechy i linii od Uciechy do Montwiliszek a ohwila ustalenia tej ostatniej przez obie delegacje. Komisja zaproponowała oddanie jej do załatwienia wyznaczenie linii na wschód od Bastun, na co delegacja polska nie mogła się zgodzić wobec znajdujących się tam band bolszewickich i toczących się walk. Ostatecznie Litwini zgodzili się do pozostawienia stacji Oran w polskich rękach, Polacy zaś wyrazili zgodę na swobodne przepuszczanie pociągów osobowych i towarowych litewskich przez Orany, co się zaś tyczy wojskowych to w czasie 10. - 17. października gwarantowali swobodne przejście 7 pociągów ewakuacyjnych z materiałem wojskowym.

Sprawa Wilna nie była na posiedzeniach poruszana. Natomiast delegacja polska złożyła kategoryczne oświadczenie o nieuznawaniu przez rząd polski traktatu litewsko - bolszewickiego i stanowczo przestrzegła rząd litewski przed wycią-

ganiem jakichkolwiek konsekwencji prawnych z tego traktatu w stosunku do ludności terenów spornych a zwłaszcza w stosunku do tych osób, które uciekły przed inwazją bolszewicką do Polski. Delegacja polska zwróciła też specjalną uwagę rządu litewskiego na to, że w armii polskiej są całe oddziały kresowców, którzy jako ochotnicy walczyli nie tylko za wolność swego kraju lecz i za Polskę i którzy nie mogą być z tego tytułu uważani za zdrajców stabu, albo w jakikolwiek sposób pokrzywdzeni przez zarządzenia rządu litewskiego.

Komisja Ligi Narodów dnia 7.X. pojechała do Oran dla zbadania na miejscu wykonania warunków rozejmu a dnia 9. do Wilna. Komisja ta ma pełnomocnictwa tylko dla kontrolowania wzajemnego przestrzegania neutralności wzdłuż wyznaczonej linii demarkacyjnej.

Zajęcie Wilna.

Dnia 9.X. Naczelne Dowództwo wojsk polskich otrzymało za pośrednictwem gen. Sikorskiego, dowódcy armii, następujący meldunek gen. Żeligowskiego, dowódcy grupy:

" Do dowództwa armii do rąk własnych dowódcy, tajne bardzo pilne.

Zważywszy, że zawarte z rządem Kowieńskim linje rozejmowe z góry i nie na korzyść nas, mieszkańców ziemi Wileńskiej, Grodzieńskiej i Lidzkiej, nasz kraj wraz z polskimi Wilnem przysiadając Litwinom, postanowiłem z orężem w ręku prawa samostanowienia mieszkańców mojej ojczyzny obronić i objąłem Naczelne Dowództwo nad żołnierzami z tych ziem pochodzącymi. Nie mając możliwości postępować wbrew własnemu sumieniu i poczuciu obowiązku obywatelskiego z żalem zgłaszam zwolnienie od obowiązków służby i dowództwa grupy. Wychowani w karności i wierni idei wyzwolenia ojezyzny, podlegli mi dowódcy i wojsko słuchają moich rozkazów a dla pozostawionych oddziałów proszę wydać bezpośrednie rozkazy. m.p. 8. października 1920 roku Żeligowski, generał dowódcą grupy "

General Sikowski jednocześnie zakomunikował, że oddział gen. Żeligowskiego dnia 8.X. o godz. 17. zajął Wilno, gdzie gen. Żeligowskiego przyjął gubernator francuski, proponując ażeby miasto zrobić wolnem. Gen. Żeligowski propozycji tej absolutnie nie przyjął, sam zaś stanął na czele Tymczasowej Litwy Centralnej w Wilnie, która złożona z przedstawicieli wszystkich narodowości ma ogłosić niezależność i zwołać Zgromadzenie Konstytucyjne, które zadecyduje o formie rządu i ewentualnych unjach z Państwami Bałtyckimi. Tymczasowa Komisja Rządząca Centralnej Litwy w odezwie swej proponuje rządowi Rzeczypospolitej Polskiej wskazanie czasu i miejsca spotkania się pełnomocnych delegatów obu stron w celu szczególnego omówienia przyszłych stosunków, oraz wskazuje motywy, które spowodowały wystąpienie gen. Żeligowskiego w celu stworzenia Litwy Centralnej.

L O T W A.

W ostatnich czasach Ryga stała się ogniskiem życia politycznego Krajów Bałtyckich. Wypływa to z centralnego jej położenia nie zaś wewnętrznych stosunków; kraj ten nie jest rozpolitykowany bo masy chłopskie Litwy, tej ^{PEX} excellence Republiki chłopskiej, żywiąją się tylko wtedy, gdy aktualna u niej jest sprawa rolna, która stoi zawsze na ostrzu noża. Wobec tego, że masy nie biorą udziału w życiu politycznym Państwa, wielka odpowiedzialność za kierunek polityki pada na jednostki stojące u steru Państwa. Do takich przedewszystkiem trzeba zaliczyć prezesa ministrów Ulmanisa i ministra spraw zagranicznych Mejerowicza, który stoi mocno na gruncie związku Państw Bałtyckich, czego dał dowód zwłaszcza na ostatniej konferencji Państw Bałtyckich.

Znaczące wpływy w Państwie Lotewskim posiadają zdecydowani przeciwnicy gabinetu Ulmanis - Mejerowicz, socjali i demokraci, których jest w Konstytuancie litewskiej 57 na ogólną liczbę 150. Socjali demokraci nie uznają drugiej międzynaro-

dówki, uważając ją za zbyt umiarkowaną, nie weszli jednak i do trzeciej międzynarodówki, a zajmują stanowisko pośrednie. Przywódcy socjalnych demokratów Mendersem i Seelensem, występują często b.ostro przeciw rządowi w sprawach ogólnie narodowych.

Socjalno demokraci opierają się nie tylko na robotnikach fabrycznych, lecz i na bezrolnych włościanach, których znacząca ilość posiada Państwo Lotewskie.

Komuniści niemają wielkiego wpływu w kraju. Zbyt dali się oni we znaki podczas wego krótkotrwałego pobytu w 1919 roku. Jedynie w Libawie istnieją wyraźniejsze sympatje komunistyczne.

Letgalja jest reprezentowana w Konstytuancie przez liczne ugrupowania partyjne, z których jedno stoja na stanowisku zupełnej autonomji tej prowincji, drugie ciążą ku centrum Państwa.

Lotewski gabinet ministrów wybrał ministra spraw zagranicznych Mejerowicza, jako delegata na Kongres Ligi Narodów w Genewie.

Został wydany rozkaz demobilizacji żołnierzy roczników 1889 i 1890 roku.

Stosunki lotewsko - bolszewickie.

W końcu września wyjechali przedstawiciele Lotwy do Moskwy w celu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych pokoju lotewsko - sowieckiego.

Przedstawiciel rządu sowieckiego rozpoczął rokowania w Rydze z przemysłowcami lotewskimi, obiecując im otworzyć kredyt w złocie na uruchomienie przemysłu, którego wytwory rząd sowiecki gotów nabyć jest z góry.

Dnia 8.X. nastąpiła wymiana not ratyfikacyjnych traktatu między Niemcami a Lotwą.

F I N L A N D J A .

Sprawa pokoju fińsko - bolszewickiego jest na drodze szybkiego załatwienia i należy przypuszczać, że w najbliższych dniach pokój zostanie podpisany.

Pod wrażeniem sukcesów wojsk polskich delegacji bolszewicy w Dorpacie stali się więcej ustępliwi i w zasadniczych kwestiach doszło już do ostatecznego porozumienia.

Rosja ustępuje Finlandji część Peczengi, dając jej w ten sposób możliwość dostępu do Oceanu, jednakże Rosja zatrzymuje sobie prawo tranzytu przez Peczengę. Finlandja zobowiązuje się ewakuować dwa okregi Wschodniej Karelii, Repola i Parajarwi, które przejdą do "Wschodnio-Karelskiej Komuny Robotniczej". Wszystkie wyspy w zatoce Fińskiej mają być neutralizowane. W sprawach ekonomicznych zgodzono się na likwidację stosunków na zasadzie "status quo".

Ze strony Finlandji na szybkie podpisanie pokoju wywierają nacisk: lewica, sfery kupieckie i skrajna prawica w porozumieniu z Niemcami. Finlandja jest pod wielkim wpływem Niemców. Poza polityczną propagandą prowadzoną przez Niemców, mających podatny ku temu grunt w Finlandji, sfery handlowe Finlandji są całkowicie związane kapitałem z Niemcami; wszystkie poważniejsze banki i firmy handlowe mają kapitały zaangażowane w niemieckiej pożyczce wojennej.

Ogromne zapasy drzewa i papieru "główne przedmioty eksportu z Finlandji" czekają na otwarcie granicy do Sowdepji. Poza to każdy przybywający z Niemiec statek przywozi znaczne partje towarów, w tej liczbie większą ilość samochodów ciężarowych, maszyn, traktorów. Są dane pozwalające przypuszczać iż część tych przedmiotów przesyłana jest przez granicę fińską do Rosji.

Sprawa Alandzka.

Uznanie sprawy wysp Alandzkich za kwestję międzynarodową.

wą i przekazanie jej do rozstrzygnięcia Lidze Narodów, wywarło w Finlandji przykre wrażenie i jeszcze więcej oddaliło Finlandję od Francji. Germanofilskie nastroje w Finlandji nie idą na rękę polityce Francji wobec czego Francuzi otwarcie zapowiadają, że wobec swojego germanofilstwa Finlandja może stracić wyspy Alandzkie.

Sprawa Karelska.

Wschodnia Karelja, na zasadzie, prowadzonych w Derpacie fińsko - bolszewickich pertraktacji pokojowych, ma uzyskać szeroką autonomję z przyłączeniem jej do Rosji. Mieszkańcy Wschodniej Karelji nie są zadowoleni z podobnego załatwienia sprawy i dążą do całkowitego oderwania się od Rosji i stworzenia niezależnej Republiki.

W końcu września odbyła się w Wyborgu konferencja Karelska podczas której ogłoszono mowy wyrażające stanowisko, jakie ludność Karelji ma zająć przy określeniu swojej przynależności. W trakcie tego wyrażono wielkie sympatje dla Polski i zrozumienie w wojnie polsko - bolszewickiej - walki za wolność ludów, a nie celów imperjalistycznych, przypisywanych Polsce przez lewicę i germanofilów Finlandji.

W wyniku konferencji, upelnomocnieni jej delegaci zwrócili się do Poselstwa Polskiego w Helsingforsie z prośbą o poparcie w walce o wolność i pomoc.

BIURO GŁÓWNE WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GŁÓWNA
WARSZAWA

L. DZ. 5203 - dnia 25/10 1922 r.

Wojcz. Wydział

O C E N A.

Fakt zajęcia Wilna przez gen. Żeligowskiego zaniepokoił nie tylko bezpośrednio zainteresowany w tym rząd Kowieński, lecz i rządy Państw Zachodnich. Litwini na krótki czas przed zajęciem Wilna demonstracyjnie przenieśli tam nie tylko Naczelne Dowództwo Wojsk, lecz większą część instytucji państwowych i urzędów. Zajęcie Wilna nastąpiło niespodziewanie jak dla Litwinów, tak i dla Polaków. Samorzutna akcja gen. Żeligowskiego nastąpiła b. szybko nie napotykając widocznie po drodze na prawie żaden opór wojsk litewskich, ludność zaś miejscowa współdziałała mu okazując dużą życzliwość.

Rząd Kowieński akcją tą zaskoczony a nie będąc w stanie reagować zbrojnie zwrócił się z prośbą o interwencję do Ligi Narodów, która jego zdaniem jedynie jest w stanie zaradzić obecnemu złu. Rządy Anglii i Francji wiadomością tą były również zaskoczone, i zaniepokojone, gdyż wielokrotnie doradzały Polsce niezajmowania Wilna i niestwarzania przez to powszechnego zawiąkania. Zaniepokojenie to jednak minęło po stwierdzeniu iż akcja na Wilno była ruchem samorzutnym gen. Żeligowskiego, który prawdopodobnie musi ponieść konsekwencje takiego kroku.

Gen. Żeligowski zajął Wilno na czele dywizji litewsko-białoruskiej, która składała się wyłącznie z ludzi pochodzących z Wileńszczyzny i Grodzieńszczyzny, a którzy nie mogli stać spokojnie i patrzeć na rządy litewskie w swoim rodzinnym mieście.

Reprezje stosowane względem Polaków przez rząd Kowieński, jak również obojętność tego rządu w chwili stosowania przez bolszewików krwawego terrorku w Wilnie, Łódzie i Grodzieńszczyźnie dopełniły czary rozgoryczenia. Toczące się rokowania polsko - litewskie przy współudziale komisji Rady Ligi Narodów w Suwałkach zrodziły obawę w żołnierzach tych dywizji, iż przynależność Wilna do Litwy mogłaby by

być na tych naradach przesadzona. Podobne załatwienie sprawy pozbawiłoby prawa powrotu do stron rodzinnych tysiąca żołnierzy pochodzących z tego kraju, którzy krwią swoją wywalczyli jego wolność z pod jarzma bolszewickiego. Dalsze ułożenie się stosunków rządu Litwy Środkowej do rządu Kowieńskiego i Polskiego będzie zależało od wzajemnego porozumienia się tych rządów, drogą, jaką będą uważały za najodpowiedniejszą.

Finlandja,

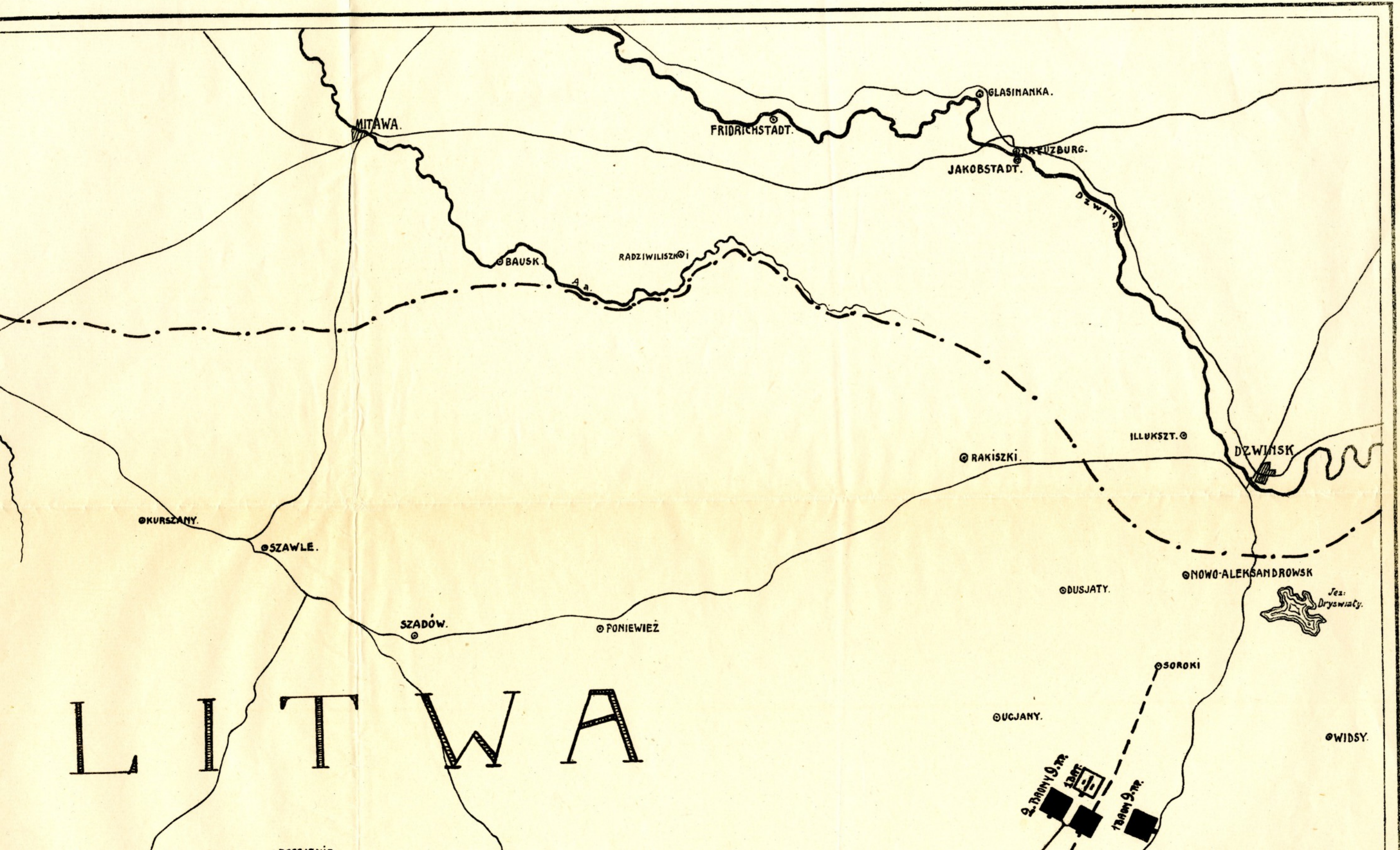
Stanowisko Finlandji w polityce zagranicznej w stosunku jej do Polski i Państw Bałtyckich nacechowane jest dużą powściągliwością. Będąc wysunięta daleko na północ od grupy Państw Bałtyckich i Polski oddzielona naturalną granicą od nich w postaci zatoki Fińskiej, Finlandja czuje się do pewnego stopnia izolowaną i uniezależnioną od warunków w jakich znajdują się te Państwa.

Pomimo iż od czasu wytopienia bolszewików z terenów własnych Finlandja znajduje się z bolszewikami w stanie wojny, to jednakowoż niezbyt intensywne nacieranie tych ostatnich, jak również mając armję gwarantującą skuteczność obrony własnych granic nie uważała się zmuszoną do otwartego wypowiedzenia się o stanowisku w stosunku do bolszewików i Państw Bałtyckich a wobec tego nie chciała wierać się jakimkolwiek zobowiązaniami wynikającymi z zawarcia konwencji wojskowej skierowanej przeciwko bolszewikom. Z drugiej zaś strony mając możliwość ostatecznego zlikwidowania wojny z bolszewikami i zawarcia pokoju, zwlekała z ostatecznym podpisaniem, czekając wyniku wojny polsko - bolszewickiej.

Brak decyzji zaangażowania się w którąkolwiek stronę jaszkrawo charakteryzuje fakt niepodpisania konwencji wojskowej polsko - fińskiej, opracowanej na konferencji w Warszawie w marcu b.r.. Drugim takim faktem służy stanowisko jej na konferencji Państw Bałtyckich w Rydze, gdzie pomimo iż de-

legaci fińscy brali udział i rozpatrywali sprawy polityczne i wojskowe to jednakże usunęli się od obowiązku podpisania powziętej decyzji motywując tym, iż ich delegaci upoważnieni byli do prowadzenia jedynie spraw handlowych. Fakt odmówienia podpisania umowy w Rydze przez delegację fińską, tłumaczy się z jednej strony notą rządu amerykańskiego, z drugiej obawą wywarcia wpływu na bieg rokowań w Dorpacie. Wogóle w stosunku do Państw Bałtyckich i Polski Finlandja poza porozumieniami handlowymi, transportowymi i.t.d. niema zamiaru wiązać się jakimkolwiek umowami przynajmniej teraz w okresie toczącej się wojny.

LOKACJA WOJSK LITEWSKICH Z DNIA 15 EGO PAŹDZIERNIKA 1920 ROKU.

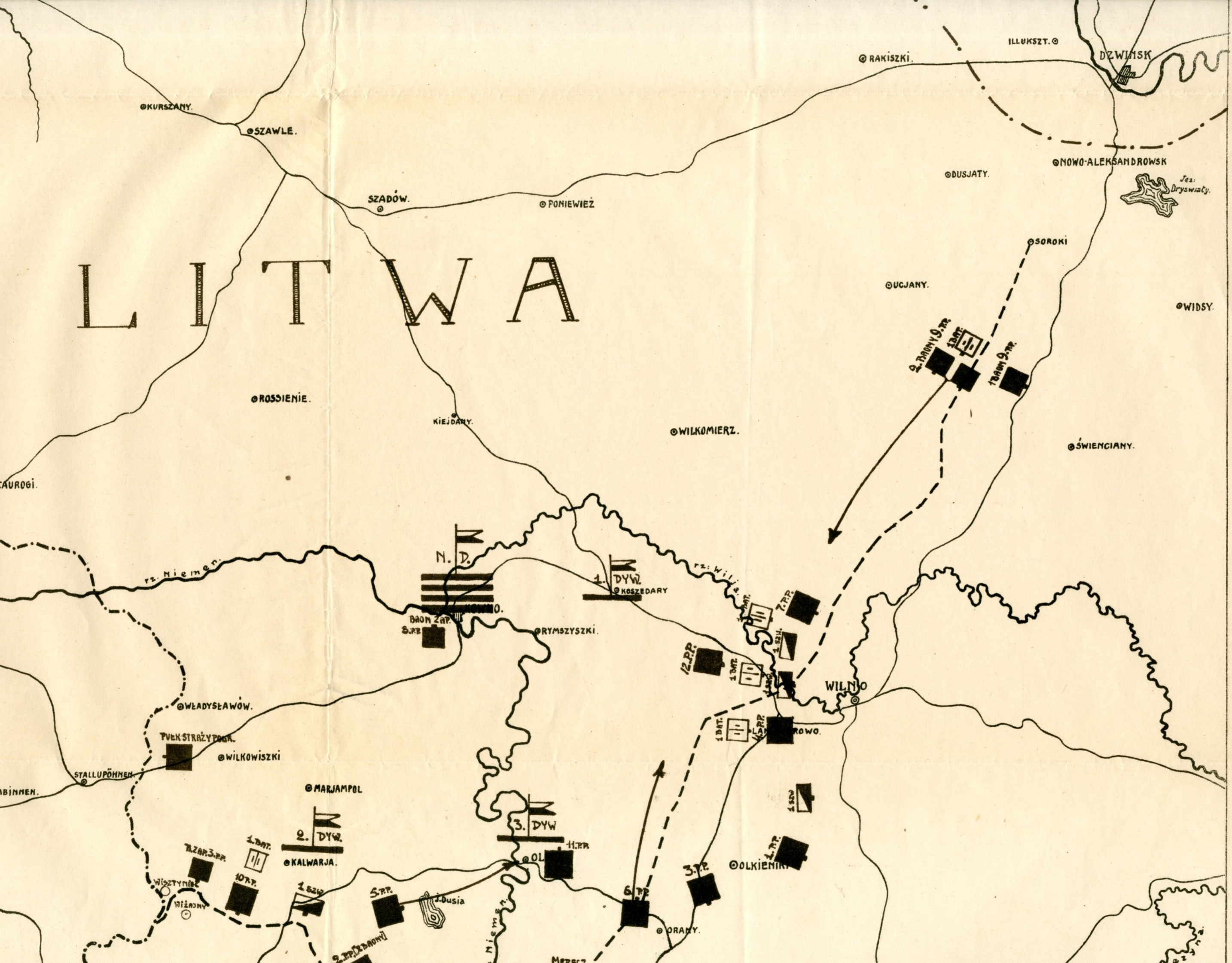
DYZLOKACJA WOJSK LITEW

MACZELNE DOWÓDZTWO W.P.
(SZTAB GENERALNY.)
Ew. 6. № 46783. /II

MORZE BALTYSKIE

LITWA

LITWA

©KURSZANY. ©SZAWLE.

©SZADÓW. ©PONIEWIEZ.

©RAKISZKI. ILLUKSZT. © DZWINSK

©DUSJATY. ©NOWO-ALEKSANDROWSK

©SOROKI. Jez. Dryswiaty.

©UCJANY. ©WIDSY.

©ROSSIENIE.

©KIEJDANY. ©WILKOMIERZ.

©SWIENCIANY.

rz. Niemen

N. D. 1. DYW. ©KOSZEDARY

rz. Wilia

©RYMSZYSKI. 3. RPP. 2. RPP. 1. BAT. 2. RPP.

WILNO

©WŁADYSŁAWÓW. TWEK STRAŻY POKR.

©WILKOWISZKI.

©MARJAMPOL

2. DYW. 1. BAT. 7. ZAR. 3. RPP. 10. RPP.

©KALWARJA.

3. DYW. 4. RPP. ©OLKIENIA

6. RPP. ©ORANY.

WISZYTYNIE. WIZJONY.

5. RPP. J. Dusia.

2. RPP. 3. RPP.

©TAUROGI.

STALLUPÖHNER

©BINNEN.

Niemen

MERECZ

MORZE BALTYSKIE

LEGENDA.

- GRANICE PAŃSTW.
- - - LINJA POLSKO-LITEWSKAMARSZAKAFOCMA

LITWA

ROSSIENIE.

KÖNIGSBERG.

INSTERBURG.

GUMBINNEN.

STALLUPÖHNEN.

PL. STRAŻY POGR.

WILKOWISZKI.

MARJAMPOL.

2. DYW.

KALWARJA.

1. ZAP. 3. PP.

1. BATT.

10. PP.

1. 520

5. PP.

J. Dusia

3. DYW.

11. PP.

N. D.

BAON ZAP. 8. PP.

RYMSZYSZKI.

rz. Niemen.

OSZKUDY.

OTELSZE.

KURSZANY.

SZAWLE.

SZADÓW.

PONIEWIEZ.

DORBJANY.

POLEGA.

MEMEL.

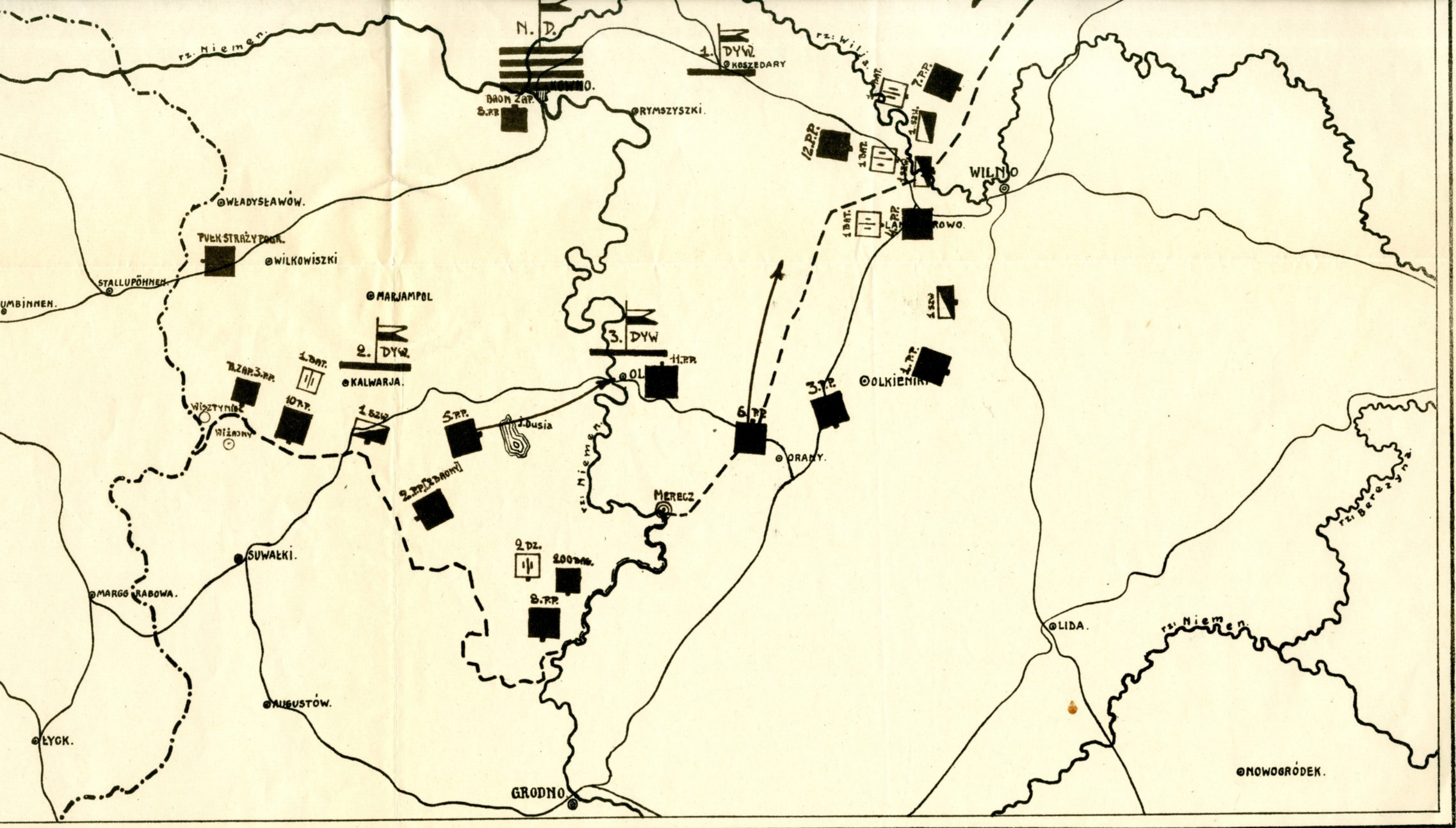
REIDEKRUG.

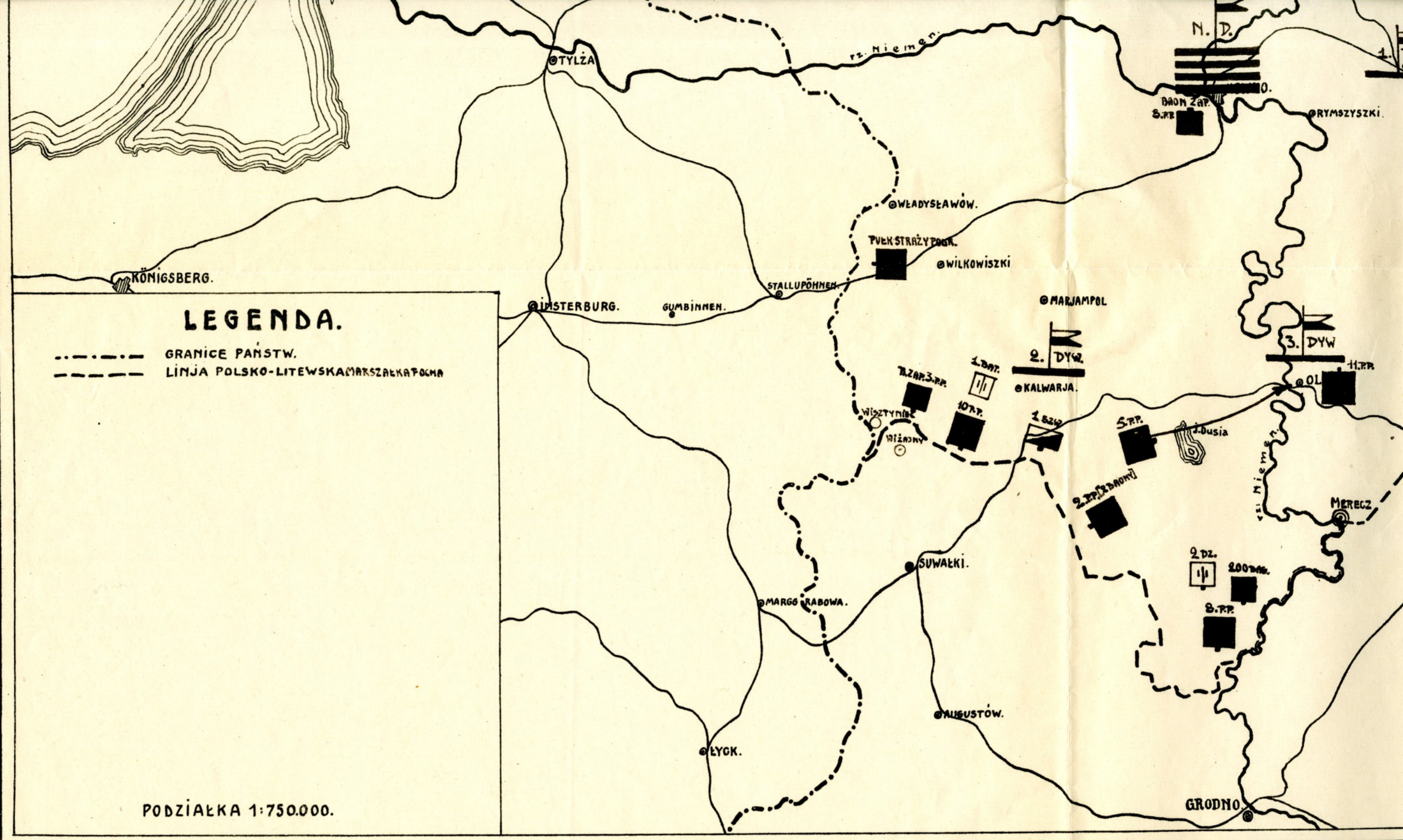
TAUROGI.

TYLZA.

WŁADYSŁAWÓW.

Niemen

LEGENDA.

- GRANICE PAŃSTW.
- - - LINJA POLSKO-LITEWSKA MARSZAKA POCMA

PODZIAŁKA 1:750.000.

TYLZA

rz. Niemen

N. D.
BAON 2. AP.
S.P.P.

RYMSZYSKI

KÖNIGSBERG.

WŁADYSŁAWÓW.

PLAK STRAŻY POKR.

WILKOWISZKI

INSTERBURG.

GUMBINEN.

STALLUPÖHNEN

MARJAMPOL

2. DYW.

KALWARJA.

3. DYW.

11. PR.

1. BRT.

1. BRT.

10. PR.

WISZTYNIEC

WISZNY

1. BRT.

S.P.P.

J. Busia

MERCZ

rz. Niemen

2. DZ.

200. PR.

S.P.P.

SUWAŁKI.

MARGG. RABOWA.

AUGUSTÓW.

LYCK.

GRODNO

Y CZNE W ROSJI.

OPRACOWAŁ MIECZYSLAW ROGALSKI
w Maju 1920 roku.

e w i c a			S k r a j n a L e w i c a					
"i ś c i"	Socjal.-rewoluc. (Lewi)	Soc.-demokr. Mieńszewicy	Soc.-demokr. Internacional.		„Komuniści“ (bolszewicy) partja Rządowa			
Czynni		Grupa „Jediństwa“ (Jedności)	Żydowski „Bund“ (mniejszość)	Grupa „No- wej Ziemi“	Komuniści ukraińscy (borotbiści)	Komunistyczny Bund	Komuniści polscy	Rosyjska robotnicza partja Komunistyczna
						Kierunki zbliżone ideowo do zasadniczego programu R. rob. partji komunistycznej		
	*)	1) Plechanow (+) 2) Dewiatkin 3) Kefali 4) Dan 5) Abramowicz 6) Trojanowski 7) Kamermacher	1) M. Gorkij 2) Suchanow 3) Martow			1) Dr. J. Marchlewski 2) Skarbek (B. Szacki) 3) J. Unszlicht 4) Feliks Kon 5) Kostecki 6) R. Z. Boski 7) K. Cichowski 8) M. Kozłowski 9) S. Kreczyński 10) R. Juchniewiczówna 11) Leszczyński 12) S. Bobiński 13) A. Dzięgielewski		1) Lenin 2) L. Trockij-Bronsztein 3) Bucharin 4) Cziczerin 5) Joffe 6) Kamieniew-Rozenfeld 7) Kollontaj 8) Zinowjew-Apfelbaum 9) Radek Sobelson 10) Litwinow-Finkelsztein 11) Łunaczarski 12) Krasin 13) Nogin 14) Dzierżyński 15) Martens 16) Kopp 17) Peters
do krańcowości. zajmują stano- ne.	Partja w Sowiec- kiej Rosji nielegalna. Określonego progra- mu nie posiada. Są to przedstawiciele rewolucyjnego ro- mantyizmu.	Ortodoksalni Mark- siści, o zabarwieniu narodowym.	Są to typowi so- cjaliści ewolucjoni- ści. Wychodzą z zało- żenia, że należy pod- trzymać obecny rząd, aby niedopus- ścić do powrotu re- akcji. Uznają oparcie się		Program partji opracowany na VIII-m Wszechrosyjskim Zjeździe w Moskwie, w marcu 1919 r. zawiera: Stopniowe i planowe wprowadzenie socjalizacji do wszelkich dziedzin gospodarki. Szerokie plany rozwoju wykształcenia ludowego (system amerykańskiej „Szkoły pracy“). Czerwona armja, jako forma przejściowa do ludowej milicji. Powszechne wykształcenie wojskowe. Konieczność fizycznego wychowania w myśl idei skautowej. Inteligencja uwzględniana jedynie, w charakterze specjalistów. Program uwzględnia wysokie opłaty za pracę specjalistów z pośród burżuazji. W stosunkach międzynarodowych: popieranie ruchów komunistycznych we wszystkich kra- jach. Propaganda w 3-ch kierunkach: 1) międzynarodowa, 2) w czerwonej armji i 3) wśród ro-			

PARTJE I STRONNICTWA POLITYCZNE W ROSJI.

Kategoria	Prawica	C e n t r u m					L e w i c a						
	„Umiarkowani“	Konstytuc. Demokraci Kadeci	Liga Odrodzenia Rosji		Socjal.-rewoluc. (Prawi)	Socjal.-rewoluc. (Centrum)		Liga Republikańska	„Anarchiści“		Socjal.-rewoluc. (Lewi)	Soc.-demokr. Mieńszewicy	Soc.-demokr. Internacjonal.
			Prawica	Lewica		Prawica Socjaliści Imperjaliści	Lewica		Teoretycy	Czynni		Grupa „Jedności“ (Jedności)	Żydowski „Bund“ (mniejszość)
	Stronnicy popierający ochotniczą armię:		(Lewica Kołczaka)										
el baron w jenerał ew jenerał	1) Sazonow 2) Guczkow 3) Ks. Lwow 4) baron M. Schilling 5) Makłakow P. Struve*)	1) P. N. Milukow 2) Winawer 3) Hessen 4) Rodiczew 5) P. J. Ryss 6) W. A. Stepanow 7) prof. bar. B. E. Nolde 8) E. P. Demidow 9) G. Semionow 10) M. S. Adżemow 11) A. I. Konowałow 12) P. P. Gronski 13) L. E. Eljaszew 14) P. I. Petrunkiwicz 15) M. I. Astrow 16) M. W. Teslenko 17) P. W. Ratner 18) P. P. Jureniew	1) Awksentjew (Lewica)	1) B. Sawinkow 2) Wł. Burcew 3) Bernstein 4) Awksentjew (przeszedł do Ligi Odrodzenia Rosji)	1) Minor 2) Lebie-diew 3) Kiereński 4) Czernow 5) Staliński 6) Zenzinow 7) Goc 8) Cejtlin	1) Rubanowicz 2) Rusanow	1) Rozenfeld 2) Fridberg 3) Peskin	1) P. Kropotkin	*)	*)	1) Plechanow (†) 2) Dewiatkin 3) Kefali 4) Dan 5) Abramowicz 6) Trojanowski 7) Kamermacher	1) M. Gorkij 2) Suchanow 3) Martow	
	Schlebiają panslawizmowi Czechów, opiekują się Ukraińcami, Białorusinami, Rusią podkarpacką. Obszary te chcieliby widzieć w ten, czy inny sposób, związanymi z odrodzoną Rosją, chcą	Socjalizmu nie uznają wcale; są usposobieni nacjonalistycznie. Przedstawiają inteligencję liberalno-burżuazyjną i burżuazję umiarkowaną reakcyjną. Ciążą oni do odtworzenia monarchji w		Socjaliści tylko z nazwy. Pod tym sztandarem połączyli się umiarkowanie konserwatywne koła inteligencji. Stopniowo skłaniają się w stronę prawicy. Są oni nacjonalistami o sil-	Dążą do stworzenia ustroju liberalno-burżuazyjnego, demokratycznego. Są to nacjonaliści bez szowinizmu. Antibolszewicy i antikołczakowcy. Dążą do odbudowania Rosji wielkiej i nieno-		Dewizą ich jest: „Ani Lenin, ani Kołczak”. Uznają oni akcję tylko wewnętrzną, ale nie wojskową. W sprawie narodowości stoją na gruncie „samookreślenia”. Są więc przeciwni odbudowaniu	Liberaliści posunięci do krańcowości. Przeciwnicy bolszewików zajmują stanowisko dotąd nieprzejednane.	Partja w Sowieckiej Rosji nielegalna. Określonego programu nie posiada. Są to przedstawiciele rewolucyjnego romantyzmu.	Ortodoksalni Marksiści, o zabarwieniu narodowym.	Są to typowi socjaliści ewolucjoniści. Wychodzą z założenia, że należy podtrzymać obecny rząd, aby niedopuszczyć do powrotu reakcji.		

KIERUNEK	Skrajna Prawica			Prawica	C e n t r u m			
	„Bezpartyjni“	„Sojuz Gosudarstwiennawo Objedinieńja“	„Nacjonalnyj Centr“	„Umiarkowani“	Konstytuc. Demokraci Kadeci	Liga Odrodzenia Rosji	Socjal.-rewoluc. (Prawi)	Socjal.-re (Centr)
Odnogi i rozgałęzienia	Stanowią wiele oddzielnych grup					Prawica Lewica		Prawica Socjaliści Imperjaliści
Wspólne cele		(Prawica frondująca Denikina)	Stronnicy popierający ochotniczą armię:				(Lewica Kołczaka)	
Przywódcy	<ol style="list-style-type: none"> Noskow, generał Goldsztejn, redaktor (w Paryżu) Księżna Bariatińska Rodzianko, pułk. Pawłow, przywódca szlach. ks. Wiktor Koczubej ks. Cyryl Włodzimierzowicz Romanow Szczerbaczow gen. Komissarow 	<ol style="list-style-type: none"> Szulgin gen. Romanowski (zabity) Łukomski Walery Lewitski W. Ołgiński 	<ol style="list-style-type: none"> Derkin Wragiel baron Szałow jenerał Słuszczew jenerał 	<ol style="list-style-type: none"> Sazonow Guczkow Ks. Lwow baron M. Schilling Makłakow <p>P. Struve *)</p>	<ol style="list-style-type: none"> P. N. Milukow Winawer Hessen Rodiczew P. J. Ryss W. A. Stepanow prof. bar. B. E. Nolde E. P. Demidow G. Semionow M. S. Adżemow A. I. Konowałow P. P. Gronski L. E. Eljaszew P. I. Petruniewicz M. I. Astrow M. W. Teslenko P. W. Ratner P. P. Jureniew 	1) Awksentjew (lewica)	<ol style="list-style-type: none"> B. Sawinkow Wł. Burcew Bernstein Awksentjew (przeszedł do Ligi Odrodzenia Rosji) 	<ol style="list-style-type: none"> Minor Lebiediew Kiereński Czernow Staliński Zenzinow Goc Cejtlin
	Ultra-reakcyjniści. Dawna kamarylla dworska, dążąca po c'chu, lub jawnie do przywrócenia monarchji reakcyjnej w dawnych granicach, opartej na represji i sile.	Mają oni poglądy bardzo zbliżone do dawnych czarnosecińców. Są skłonni do orientacji niemieckiej i monarchicznej.		Schlebiąją panslawizmowi Czechów, opiekują się Ukraińcami, Białorusinami, Rusią podkarpacką. Obszary te chcieli by widzieć w ten, czy inny sposób, związanymi z odrodzeniem Rosji.	Socjalizmu nie uznają wcale; są usposobieni nacjonalistycznie. Przedstawiają inteligencję liberalno-burżuazyjną i burżuazję umiarkowaną reakcyjną. Ciążą oni do odwrócenia się od...		Socjaliści tylko z nazwy. Pod tym sztandarem połączyli się umiarkowanie konserwatywne koła inteligencji. Stopniowo skłaniają się w stronę prawicy. Są oni nacjonalistami.	Dążą do siania ustroju leninistycznego - burżuazji, demokracji, nego. Są to nacjonalści bez szowinizmu. Antibolszewicy. Tylko do odbudowy...

					9) S. Kreczynski 10) R. Juchniewiczówna 11) Leszczyński 12) S. Bobiński 13) A. Dziegielewski	11) Łunaczarski 12) Krasin 13) Nogin 14) Dzierżyński 15) Martens 16) Kopp 17) Peters
--	--	--	--	--	--	--

do krańcowości. w zajmują stanowiska.	Partja w Sowieckiej Rosji nielegalna. Określonego programu nie posiada. Są to przedstawiciele rewolucyjnego romantyzmu.	Ortodoksalni Marksisci, o zabarwieniu narodowym.	Są to typowi sojaliści ewolucjoniści . Wychodzą z założenia, że należy podtrzymać obecny rząd, aby niedopuszcząć do powrotu reakcji. Uznają oparcie się w okresie przejściowym na takim systemie gospodarczym, który stanowi połączenie elementów komunizmu z gospodarką kooperatywną i prywatną.	Program partji opracowany na VIII-m Wszechrosyjskim Zjeździe w Moskwie, w marcu 1919 r. zawiera: Stopniowe i planowe wprowadzenie socjalizacji do wszelkich dziedzin gospodarki. Szerokie plany rozwoju wykształcenia ludowego (system amerykańskiej „Szkoły pracy“). Czerwona armja, jako forma przejściowa do ludowej milicji. Powszechne wykształcenie wojskowe. Konieczność fizycznego wychowania w myśl idei skautowej. Inteligencja uwzględniana jedynie, w charakterze specjalistów. Program uwzględnia wysokie opłaty za pracę specjalistów z pośród burżuazji. W stosunkach międzynarodowych: popieranie ruchów komunistycznych we wszystkich krajach. Propaganda w 3-ch kierunkach: 1) międzynarodowa, 2) w czerwonej armji i 3) wśród robotników i włościan.	3 główne prądy w Komuniźmie: I. Opportunizm Leninowski , nakazujący działać według wskazań chwili i zadawałnic możliwości w danych warunkach. II. Prąd przejściowy (Trockiego) , oparty na fanatycznej pewności i grze „va banque“. III. Prąd umiarkowany Bucharinowski . Owoc dociekań myślowych i ambicji osobistych Bucharina, ukrytego współzawodnika Lenina.	
				oprócz tego: Kierunek Krasina , który jest tylko odmianą Leninowskiego. Krasin znany jest jako germanofil (nie bezinteresowny), dlatego jego idea złagodzenia metod komunistycznych prawdopodobnie ma na względzie udzielenia legalnych ulg Niemcom przy podjęciu stosunków handlowych i organizacji przemysłu w Rosji.		

ly kryminalistyczne iony dotąd praw. występują często inalistów, dezercjonal-rewolucjo-	Zyskali zaufanie włościanstwa i nieznacznej części robotników. Przez nich zostały zorganizowane akty terrorystyczne (w stosunku do hr. Mirbacha, Eichhorna) i szereg powstań włościańskich. Są oni okrutnie prześladowani przez komunistów. Często występują pod firmą anarchistów.	Zawsze zajmowali stanowisko wrogie względem bolszewików. Skompromitowali się ostatecznie w oczach Komunistów przez podtrzymywanie przez podtrzymywanie nie Kołczaka, Denikina i innych. Brali udział w aktywnych wystąpieniach przeciwko sowieckiej władzy. Są prześladowani narówni z reakcjoniastami nawet więcej Pracują konspiracyjnie wśród inteligencji, lecz większego powodzenia nie mają, ponieważ nie są dostatecznie aktywni. Rząd sowieców w ostatnich czasach złagodził do nich swój stosunek, a nawet zaproponował im 2 miejsca w rządzie, czego mienszewicy nie przyjęli.	Do czasu przewrotu październikowego grupowali się dookoła pisma „ <i>Nowaja Żiźń</i> “. Po przewrocie rząd sowiecki rozpoczął prześladowania i gazetę ich zamknął. Obecnie współpracują w większości swojej z komunistami, zadawałniając się jedynie krytyką na zjazdach. Unikają ściśle politycznych funkcji, zadawałniając się pracą w urzędach gospodarczych.	We wszystkich urzędach, zakładach, czerwonej armji zorganizowane są t. zw. „ jaczejki “ t. znaczy komórki komunistyczne, do których należą wszyscy członkowie partji komunistycznej danego urzędu bez względu na zajmowane stanowisko. „Jaczejki“ mają nieograniczone prawo kontroli. Związane są organizacyjnie z powiatowym, gubernialnym komitetem partji, a przez niego z centralnym Komitetem Partji Komunistycznej. System ten zapożyczono z masonerii. Wszyscy członkowie „jaczejek“ (mężczyźni i kobiety) uważani są za zmobilizowanych i mogą być przez partję przeznaczani dowolnie do odnośnych prac. Przy czerwonej armji oficjalnie funkcjonują Komisarze. Funkcje te zwykle pełnią przewodniczący odnośnych „jaczejek“. Przy każdej dywizji, korpusie, armji i t. d. istnieją „politoddziały“ (oddziały polityczne), dzielące się na sekcje. Działalność ich koncentruje się w Centralnym „politoddziale“ Wyższego Wojennego Sovietu Republiki. Wszystkie odpowiedzialne stanowiska Komisarzy i innych zajmują Komuniści. Cały aparat państwowy znajduje się w rękach Komunistów. W ostatnich czasach poszli na kompromisy. Ograniczają przytem wolność obywateli, kasują strejki, wprowadzają armje robocze i szalony despotyzm dla utrzymania władzy. Dyktatura proletariatu w praktyce została zastąpiona tyranją Komisarzy Sowieckich (Komisarodierżawiem).		
---	--	---	--	--	--	--

1) „ <i>Borba</i> “ 2) „ <i>Dielo naroda</i> “.	Organu własnego nie mają.	1) „ <i>Nowaja Żiźń</i> “ (organ zamknięty)	„ <i>Borot'ba</i> “ (patrz tablicę prasową Rosji)	Organ komunistycznego „ <i>Bun-</i> ”	Pism wychodziło sporo jakoto: „ <i>Młot</i> “.	Prasa oficjalna, półoficjalna i nieoficjalna spreżyście zorganiz-
--	---------------------------	---	---	---------------------------------------	--	---

	P. Struve")	13) L. E. Eljaszew 14) P. I. Petruniewicz 15) M. I. Astrow 16) M. W. Teslenko 17) P. W. Ratner 18) P. P. Jureniew								
<p>Mają oni poglądy bardzo zbliżone do dawnych czarnoseńców. Są skłonni do orientacji niemieckiej i monarchicznej.</p>	<p>Schlebiają panslawizmowi Czechów, opiekują się Ukraincami, Białorusinami, Rusią podkarpacką. Obszary te chcieliby widzieć w ten, czy inny sposób, związanymi z odrodzoną Rosją, chcą też narzucić im język i kulturę rosyjską.</p>	<p>Socjalizmu nie uznają wcale; są usposobieni nacjonalistycznie. Przedstawiają inteligencję liberalno-burżuazyjną i burżuazję umiarkowaną reakcyjną. Ciążą oni do odtworzenia monarchji w ulepszonej wydaniu. Są nieprzejednanymi wrogami ruchów narodowych.</p>		<p>Socjaliści tylko z nazwy. Pod tym sztandarem połączyły się umiarkowane konserwatywne koła inteligencji. Stopniowo skłaniają się w stronę prawicy. Są oni nacjonalistami o silnym zabarwieniu szowinistycznym. Popierali Kołczaka i byli gorącymi zwolennikami (szczególn. Sawinkow i Burcew).</p>	<p>Dążą do stworzenia ustroju liberalno-burżuazyjnego, demokratycznego. Są to nacjonaliści bez szowinizmu. Antibolszewicy i antikołczakowcy. Dążą do odbudowania Rosji wielkiej i niepodzielnej z wyjątkiem Polski ściśle etnograficznej i Finlandji. W ostatnich czasach program ten uległ zmianom. Lewica stanęła na gruncie samookreślenia narodów. Zajmują niewyraźne stanowisko w sprawie interwencji lub pomocy z zewnątrz</p>	<p>Dewizą ich jest: „Ani Lenin, ani Kołczak”. Uznają oni akcję tylko wewnętrzną, ale nie wojskową. W sprawie narodowości stoją na gruncie „samookreślenia”. Są więc przeciwni odbudowaniu Rosji „jednej i niepodzielnej” i odmawiają Konstytuancie prawa wtrącania się do spraw poszczególnych narodowości.</p>	<p>Liberaliści posunięci do krańcowości. Przeciwnicy bolszewików zajmują stanowisko dotąd nieprzejednane.</p>	<p>Partja w Sowieckiej Rosji nielegalna. Określonego programu nie posiada. Są to przedstawiciele rewolucyjnego romantyzmu.</p>		<p>Ortodoksalni Msiści, o zabarwieniu narodowym.</p>
<p>Obecnie są rozbici i nie przedstawiają znaczniejszej siły politycznej. Tworzyli „życzliwą” opozycję do rządu Denikowskiego. Od bolszewików przejęli ich zwolennicy metody bandytyzmu politycznego. Wielu z nich przechodzi do polszewików inni stają się pacholkami międzynarodowego awanturctwa. Nie posiadają oni ani sympatji, ni większych wpływów i środków agitacyjnych obecnie, zarówno w Rosji jak i zagracą. W Berlinie popierali zamach stankappa i Lutwitza, skutkiem czego zamknięto ich organ. Bolszewicy częścią przeciągają ich na swoją stronę, częścią terpią.</p>	<p>Nie mają większych wpływów obecnie, schodzą ze sceny, pomimo pewnych dążeń do ewolucji u oddzielnych osobistości.</p>	<p>W Rosji nie udało im się zyskać zaufania szerszych mas. Są prześladowani nielitościwie przez bolszewików. Obecnie wznowili ożywioną działalność zagracą. W Paryżu 21/V 20 r. odbył się Zjazd. Przyłączyli się również do organizacji wielkiego wszechrosyjskiego Kongresu antibolszewickiego. Rodiczew w maju przyjechał do Warszawy. Na emigracji sformowali cały szereg komitetów jak np. w Konstantynopolu, Belgradzie, Sofji, Pradze.</p>	<p>Secesja socjalrewolucjonistów na gruncie różnic osobistych.</p>	<p>Nie mają zaufania wśród konserwatywistów liberalno-burżuazyjnych warstw. Komuniści zaś traktują ich jako wyrażnych reakjonistów.</p>	<p>Cieszą się wielką popularnością wśród włościan, znacznie mniejszą wśród robotników. Zbliżone są do nich koła inteligencji postępowej (anti-komunistycznej). Komuniści szczególnie ich się boją i prześladowują starając się ośmięzić. Grupa „Narod” wystąpiła w Rosji do walki z Denikinem i wydała odezwę, zachęcającą do wstępowania w szeregi czerwonej armii. Za to C. K. wykluczył ją z partji. Zaciętym prześladowaniem bolszewików S. R. ulegli od 28 października 1919 r.</p>	<p>Organizacja składa się przeważnie z socjal-demokratów „mieńszewików”.</p>	<p>Pragnęli wyzyskać żywioly kryminalistyczne, jako element pozbawiony dotąd praw. Pod przykrywką ich występują często bandy bezideowych kryminalistów, dezertów, a często również socjal-rewolucjonści lewi.</p>	<p>Zyskali zaufanie włościaństwa i znacznej części robotników. Przez nich zostały zorganizowane akty terrorystyczne (w stosunku do hr. Mirbacha, Eichhorna) i szereg powstań włościańskich. Są oni okrutnie prześladowani przez komunistów. Często występują pod firmą anarchistów.</p>		<p>Zawsze zajmują stanowisko wrożeń względem bolszewików. Skompromitowali się ostatecznie oczach Komunistów przez podtrzymanie Kołczaka, Denikina i innych. Brał udział w aktywnych wystąpieniach przeciwko sowieckiej władzy. Są prześladowani przez komunistów. Często występują pod firmą anarchistów.</p>
<p>1) „Przyw” (w Berlinie) obecnie zamknięty. 2) „Kijewlanin” organ Szulgina (nie</p>	<p>1) „Russkoje Dieło” (Praga) 2) „Sławianskaja Zaria” (organ panslawistyczny).</p>	<p>1) „La Russie Democratique” organ Awksentjewa 2) „La cause commune” w blizkich</p>	<p>1) „La Cause Commune” 2) „Obszceje Dieło” 3) „Union” (perjodyczne)</p>	<p>1) „Golos Rosii” 2) „La Republique Russe” 3) „Pour la Russie”</p>	<p>1) „La Republique Russe” (organ oficjalny).</p>	<p>1) „Burewieśnik” 2) „Anarchia”.</p>	<p>1) „Borba” 2) „Dieło naroda”.</p>		<p>Organu własnego nie mają.</p>	<p>Organu własnego nie mają.</p>

								<p>wicz 15) M. I. Astrow 16) M. W. Teslenko 17) P. W. Ratner 18) P. P. Jureniew</p>
	Zasadniczy program	<p>Ultra-reakcyjniści. Dawna kamarylla dworska, dążąca po cichu, lub jawnie do przywrócenia monarchji reakcyjnej w dawnych granicach, opartej na represji i sile.</p> <p>Obecnie dążą do opanowania Ukrainy, ażeby znaleźć bazę do ofensywy przeciw bolszewikom, w tym celu przeciągnęli na swą stronę partję ukraińskich chleborobów.</p> <p>Zresztą, program ich i dążenia niejednolite. Jedni grupują się w Paryżu, inni w Berlinie.</p>	<p>Mają oni poglądy bardzo zbliżone do dawnych czarnosecińców. Są skłonni do orientacji niemieckiej i monarchicznej.</p>	<p>Schlebiają panslawizmowi Czechów, opiekują się Ukraińcami, Białorusinami, Rusią podkarpacką. Obszary te chcieliby widzieć w ten, czy inny sposób, związanymi z odrodzoną Rosją, chcą też narzucić im język i kulturę rosyjską.</p>	<p>Socjalizmu nie uznają wcale; są usposobieni nacjonalistycznie. Przedstawiają inteligencję liberalno-burżuazyjną i burżuazję umiarkowaną reakcyjną. Ciążą oni do odtworzenia monarchji w ulepszonej wydaniu. Są nieprzejednani wrogami ruchów narodowych.</p>	<p>Socjaliści tylko z nazwy. Pod tym sztandarem połączyły się umiarkowane konserwatywne koła inteligencji.</p> <p>Stopniowo składają się w stronę prawicy. Są oni nacjonalistami o silnym zabarwieniu szowinistycznym. Popierali Kołczaka i byli gorącymi zwolennikami (szczególn. Sawinkow i Burcew).</p>	<p>Dążą do ustania no-b... go, do negocjacji... Antyb... tikołcz... do odb... sji wie... dzielne... Polski... graficz... W osta... progra... zmian... stanęła... samoo... rodów... wyraźn... w spra... cji lu... zewną...</p>	
	Organizacja partji i jej działalność		<p>Obecnie są rozbici i nie przedstawiają znaczniejszej siły politycznej. Tworzyli „życzliwą“ opozycję do rządu Denkińskiego. Od bolszewików przejęli ich zwolennicy metody bandytyzmu czynizmu politycznego. Wielu z nich przechodzi do bolszewików inni stają się pachółkami międzynarodowego awanturctwa. Nie posiadają oni ani sympatji, ni większych wpływów i środków agitacyjnych obecnie, zarówno w Rosji jak i zagracą. W Berlinie popierali zamach stanKappa i Luttwitza, skutkiem czego zamknięto ich organ. Bolszewicy częściowo przeciągają ich na swoją stronę, częściowo tępią.</p>	<p>Nie mają większych wpływów obecnie, schodzą ze sceny, pomimo pewnych dążeń do ewolucji u oddzielnych osobistości.</p>	<p>W Rosji nie udało im się zyskać zaufania szerszych mas. Są prześladowani nielitościwie przez bolszewików. Obecnie wznowili ożywioną działalność zagranicą. W Paryżu 21/V 20 r. odbył się Zjazd. Przyłączyli również do organizacji wielkiego wszechrosyjskiego Kongresu antibolszewickiego.</p> <p>Rodiczew w maju przyjechał do Warszawy. Na emigracji sformowali cały szereg komitetów jak np. w Konstancyopolu, Belgradzie, Sofji, Pradze.</p>	<p>Secesja socjalrewolucjonistów na gruncie różnic osobistych.</p>	<p>Nie mają zaufania wśród konserwatywistów liberalno-burżuazyjnych warstw. Komuniści zaś traktują ich jako wyrażnych reakcyjistów.</p>	<p>Cieszą się popularnością wśród mniejszych botników są do inteligentnej (styczn... szczeg... boją... starają... szyć. Grupy występują do w... nem i... wę, za... wstęp... regic... Za to... czył je... cietym... niem... S. R. październ...</p>
	Prasa	<p>1) „Nowoje Wremia“ w Belgradzie. Redaktor M. A. Suworyn. 2) „Rossia“ w Paryżu, organ codzienny w 2-ach językach wydawca Jan Nos...</p>	<p>1) „Prizyw“ (w Berlinie) obecnie zamknięty. 2) „Kijewlanin“ organ Szulgina (nie wychodzi) 3) „Wielkaja Ros...</p>	<p>1) „Russkoje Dieło“ (Praga) 2) „Sławianskaja Zaria“ (organ panslawistyczny).</p>		<p>1) „La Russie Democratique“ organ Awksentjewa 2) „La cause commune“ w blizkich z Ligą stosunkach.</p>	<p>1) „La Cause Commune“ 2) „Obszczeje Dieło“ 3) „Union“ (periodyczne) 4) „Union“ ajencja telegraficzna</p>	<p>1) „G... 2) „L... Ru... 3) „P...</p>

Wszystkie wyżej wymienione osoby występowały jako kryminaliści, przestępcy, dezerterzy, socjal-rewolucjoniści.

Zyskali zaufanie włościanstwa i nieznaczej części robotników. Przez nich zostały zorganizowane akty terrorystyczne (w stosunku do hr. Mirbacha, Eichhorna) i szereg powstań włościańskich.

Są oni okrutnie prześladowani przez komunistów. Często występują pod firmą anarchistów.

Zawsze zajmowali stanowisko wrogie względem bolszewików.

Skompromitowali się ostatecznie w oczach Komunistów przez podtrzymywanie Kołczaka, Denikina i innych. Brali udział w aktywnych wystąpieniach przeciwko sowieckiej władzy.

Są prześladowani również z reakcjoni- stami nawet więcej Pracują konspiracyjnie wśród inteligencji, lecz większego powodzenia nie mają, ponieważ nie są dostatecznie aktywni.

Rząd sowieców w ostatnich czasach złagodził do nich swój stosunek, a nawet zaproponował im 2 miejsca w rządzie, czego mieńszewicy nie przyjęli.

Do czasu przewrotu październikowego grupowali się dookoła pisma „Nowaja Żiżń”.

Po przewrocie rząd sowiecki rozpoczął prześladowania i gazetę ich zamknął.

Obecnie współpracują w większości swojej z komunistami, zadawalniając się jedynie krytyką na zjazdach. Unikają ściśle politycznych funkcji, zadawalniając się pracą w urzędach gospodarczych.

We wszystkich urzędach, zakładach, czerwonej armii zorganizowane są t. zw. „jaczejki” t. znaczy komórki komunistyczne, do których należą wszyscy członkowie partii komunistycznej danego urzędu bez względu na zajmowane stanowisko.

„Jaczejki” mają nieograniczone prawo kontroli. Związane są organizacyjnie z powiatowym, gubernialnym komitetem partii, a przez niego z centralnym Komitetem Partii Komunistycznej. System ten zapożyczono z masonerii.

Wszystcy członkowie „jaczejek” (mężczyźni i kobiety) uważani są za zmobilizowanych i mogą być przez partję przeznaczani dowolnie do odnośnych prac.

Przy czerwonej armii oficjalnie funkcjonują Komisarze. Funkcje te zwykle pełnią przewodniczący odnośnych „jaczejek”.

Przy każdej dywizji, korpusie, armii i t. d. istnieją „politoddziały” (oddziały polityczne), dzielące się na sekcje. Działalność ich koncentruje się w Centralnym „politoddziale” Wyższego Wojennego Sovietu Republiki.

Wszystkie odpowiedzialne stanowiska Komisarzy i innych zajmują Komuniści.

Cały aparat państwowy znajduje się w rękach Komunistów.

W ostatnich czasach poszli na kompromisy. Ograniczają przytem wolność obywateli, kasują strejki, zaprowadzają armje robocze i szalony despotyzm dla utrzymania władzy.

Dyktatura proletariatu w praktyce została zastąpiona tyranją Komisarzy Sowieckich (Komisarodierstwa).

Wszystkie odpowiedzialne stanowiska Komisarzy i innych zajmują Komuniści.

Cały aparat państwowy znajduje się w rękach Komunistów.

W ostatnich czasach poszli na kompromisy. Ograniczają przytem wolność obywateli, kasują strejki, zaprowadzają armje robocze i szalony despotyzm dla utrzymania władzy.

Dyktatura proletariatu w praktyce została zastąpiona tyranją Komisarzy Sowieckich (Komisarodierstwa).

Wszystkie odpowiedzialne stanowiska Komisarzy i innych zajmują Komuniści.

Cały aparat państwowy znajduje się w rękach Komunistów.

W ostatnich czasach poszli na kompromisy. Ograniczają przytem wolność obywateli, kasują strejki, zaprowadzają armje robocze i szalony despotyzm dla utrzymania władzy.

Dyktatura proletariatu w praktyce została zastąpiona tyranją Komisarzy Sowieckich (Komisarodierstwa).

Wszystkie odpowiedzialne stanowiska Komisarzy i innych zajmują Komuniści.

Cały aparat państwowy znajduje się w rękach Komunistów.

W ostatnich czasach poszli na kompromisy. Ograniczają przytem wolność obywateli, kasują strejki, zaprowadzają armje robocze i szalony despotyzm dla utrzymania władzy.

Dyktatura proletariatu w praktyce została zastąpiona tyranją Komisarzy Sowieckich (Komisarodierstwa).

Wszystkie odpowiedzialne stanowiska Komisarzy i innych zajmują Komuniści.

Cały aparat państwowy znajduje się w rękach Komunistów.

W ostatnich czasach poszli na kompromisy. Ograniczają przytem wolność obywateli, kasują strejki, zaprowadzają armje robocze i szalony despotyzm dla utrzymania władzy.

Dyktatura proletariatu w praktyce została zastąpiona tyranją Komisarzy Sowieckich (Komisarodierstwa).

	<p>1) „Borba“ 2) „Dieło naroda“.</p>	<p>Organu własnego nie mają.</p>	<p>1) „Nowaja Żiżń“ (organ zamknięty przez Komunistów).</p>	<p>„Borot'ba“ (patrz tablicę prasową Rosji Sowieckiej i tablicę polityczną Ukrainy).</p>	<p>Organ komunistycznego „Bundu“ po żydowsku.</p>	<p>Pism wychodziło sporadycznie: „Młot“, „Trybuna“, „Komunist Kijowski“.</p> <p>(Patrz specjalną tablicę prasową Rosji Sowieckiej).</p>	<p>Prasa oficjalna, półoficjalna i nieoficjalna sprężyste zorganizowana, wychodzą najrozmaitsze urzędowe „Izwestja“ centralne, gubernialne, powiatowe, wieczorowe, ponadto: „Prawda“, „Biednota“ i cały szereg innych uwzględnionych w osobnej tablicy prasowej Rosji Sowieckiej.</p>
<p>Występują jako</p>	<p>*) Z powodu prześladowań występują po większej części jako anonimowo.</p>						

Występowania zarówno w ustroju, programie jak i składzie osobistym przywódców.

<p>bici i nie przedstawiają politycznej. Tworzyli grupę do rządu Denikiow- wników prajeli ich zwo- andytyzmu cynizmu po- r z nich przechodzi do stają s pacholkami o awanturctwa. Nie po- ympatji, ni większych w agitacyjnych obecnie, ak i zagracą. W Ber- nach stan Kappa i Lut- czego zanięto ich or- częściow prze ciągają nę, częściowo tępia.</p>	<p>Nie mają więk- szych wpływów obecnie, schodzą ze sceny, pomimo pewnych dążeń do ewolucji u oddziel- nych osobistości.</p>	<p>W Rosji nie uda- ło im się zyskać za- ufania szerszych mas. Są prześladowani nielitościwie przez bolszewików. Obec- nie wznowili oży- wioną działalność zagranicą. W Pary- żu 21/V 20 r. od- był się Zjazd. Przy- stąpili również do do organizacji wiel- kiego wszechrosyj- skiego Kongresu an- tibolszewickiego.</p> <p>Rodiczew w Maju przyjechał do War- szawy. Na emigracji sformowali cały sze- reg komitetów jak np. w Konstantyno- polu, Belgradzie, So- fji, Pradze.</p>	<p>Secesja socjal- rewolucjonistów na gruncie różnic osobistych.</p>	<p>Nie mają zaufania wśród konserwaty- stów liberalno-bur- żuazyjnych warstw. Komuniści zaś trak- tują ich jako wy- raźnych reakcjni- stów.</p>	<p>Cieszą się wielką popularnością wśród włościan, znacznie mniejszą wśród ro- botników. Zbliżone są do nich koła in- teligencji postępo- wej (anti-komuni- stycznej). Komuniści szczególnie ich się boją i prześladowa- ją starając się ośmie- szyć.</p> <p>Grupa „Narod“ wystąpiła w Rosji do walki z Deniki- nem i wydała odez- wę, zachęcającą do wstępowania w sze- regi czerwonej armii. Za to C. K. wyklu- czył ją z partji. Za- ciętym prześladowa- niem bolszewików S. R. ulegli od 28 października 1919 r.</p>	<p>Organizacja skła- da się przeważnie z socjal-demokratów „mieńszewików“.</p>	<p>Pragnęli wyzyskać żywioly kryminalistycz- ne, jako element pozbawiony dotąd praw. Pod przykrywką ich występują często bandy bezideowych kryminalistów, dezert- terów, a często również socjal-rewolucjo- niści lewi.</p>	<p>Zyskali zaufanie włościaństwa i nie- znacznej części ro- botników. Przez nich zostały zorganizowa- ne akty terrory- styczne (w stosunku do hr. Mirbacha, Eichhorna) i szereg powstań włościań- skich.</p> <p>Są oni okrutnie prześladowani przez komunistów. Często występują pod firmą anarchistów.</p>	<p>Zawsze zajmowali stanowisko wrogie względem bolszewi- ków.</p> <p>Skompromitowali się ostatecznie w oczach Komunistów przez podtrzymywa- nie Kolczaka, Deni- kina i innych. Brali udział w aktywnych wystąpieniach prze- ciwko sowieckiej władzy.</p> <p>Są prześladowani również z reakcjni- stami nawet więcej Pracują konspiracyj- nie wśród inteligen- cji, lecz większego powodzenia nie mają, ponieważ nie są do- statecznie aktywni.</p> <p>Rząd sowieków w ostatnich czasach złagodził do nich swój stosunek, a na- wet zaproponował im 2 miejsca w rzą- dzie, czego mień- szewicy nie przyjęli.</p>	<p>Do czasu tu październi- grupowali: ła pisma „Żiźń“.</p> <p>Po prze- rząd sowie- czął przesł- i gazetę ich Obecnie w- cują w w- swojej z ko- mi, zada- się jedynie- na zjazdach- ją ściśle- nych funk- walniając- w urzędac- darczych.</p>
	<p>1) „Russkoje Dieło“ (Praga) 2) „Stawianskaja Zaria“ (organ panslawistyczny).</p>		<p>1) „La Russie De- mocratique“ or- gan Awksentjewa 2) „La cause com- mune“ w blizkich z Ligą stosunkach.</p>	<p>1) „La Cause Com- mune“ 2) „Obszczeje Die- ło“ 3) „Union“ (perjo- dyczne) 4) „Union“ ajencja telegraficzna 5) „La Russie De- mocratique“</p>	<p>1) „Golos Rosii“ 2) „La Republique Russe“ 3) „Pour la Russie“</p>	<p>1) „La Republi- que Russe“ (organ oficjalny).</p>	<p>1) „Burewieśnik“ 2) „Anarchia“.</p>	<p>1) „Borba“ 2) „Dieł naroda“.</p>	<p>Organu własnego nie mają.</p>	<p>1) „Now“ (organ za- przez Kom-</p>
<p>*) W poglądach swo- ich zbliżył się do pra- wicy. Jest reprezentan- tem rządu jen. Wrangla.</p>							<p>*) Z powodu prześladowań występują jako anonimy.</p>	<p>*) Z powodu prześla- dowań występują po- większej części jako anonimy.</p>		

Niniejsza tablica przedstawia tylko ugrupowania polityczne w danym momencie. Odbywają się jednak ciągle zmiany i przegrupowania zarówno w ustroju, programie jak i składzie os

Organizacja partji i jej działalność		„życzliwą“ opozycję do rządu Denikowskiego. Od bolszewików pragnęli ich zwolennicy metody bandytyzmu cynizmu politycznego. Wielu z nich przechodzi do bolszewików inni stają się pacholkami międzynarodowego awanturctwa. Nie posiadają oni ani sympatji, ni większych wpływów i środków agitacyjnych obecnie, zarówno w Rosji jak i zagracą. W Berlinie popierali zamach stankappa i Luttwitza, skutkiem czego zanięto ich organ. Bolszewicy częściowo przeciągają ich na swoją stronę, częściowo tępią.		Nie mają większych wpływów obecnie, schodzą ze sceny, pomimo pewnych dążeń do ewolucji u oddzielnych osobistości.	W Rosji nie udało im się zyskać zaufania szerszych mas. Są prześladowani nielitościwie przez bolszewików. Obecnie wznowili ożywioną działalność zagracą. W Paryżu 21/V 20 r. odbył się Zjazd. Przyłączyli się do organizacji wielkiego wszechrosyjskiego Kongresu antibolszewickiego. Rodiczew w maju przyjechał do Warszawy. Na emigracji sformowali cały szereg komitetów jak np. w Konstantynopolu, Belgradzie, Sofji, Pradze.	Secesja socjalrewolucjonistów na gruncie różnic osobistych.	Nie mają zaufania wśród konserwatystów liberalno-burżuazyjnych warstw. Komuniści zaś traktują ich jako wyraźnych reakcjonistów.	Cieszą się popularnością włościan, mniejszą botników. Są do niedługo inteligentnej (antystycznej). szczególnie boją i starając się żyć. Grupa wystąpiła do walki z rządem i wycofała się, zachęcając do wstępowania w szeregi czerwonych. Za to C. K. przeczył ją z ciętym przynależniom bo S. R. ulega paźdzorni
Prasa	1) „Nowoje Wremia“ w Belgradzie. Redaktor M. A. Suworyn. 2) „Rossia“ w Paryżu, organ codzienny w 2-ach językach wydawca jen. Noskow, red. Goldstein.	1) „Prizyw“ (w Berlinie) obecnie zamknięty. 2) „Kijewlanin“ organ Szulgina (nie wychodzi) 3) „Wielikaja Rossija“ założyciel Szulgin.		1) „Russkoje Dieło“ (Praga) 2) „Stawianskaja Zaria“ (organ panslawistyczny).		1) „La Russie Democratique“ organ Awksentjewa 2) „La cause commune“ w blizkich z Ligą stosunkach.	1) „La Cause Commune“ 2) „Obszczeje Dieło“ 3) „Union“ (periodyczne) 4) „Union“ agencja telegraficzna 5) „La Russie Democratique“	1) „Gołos Russe“ 2) „La Russie“ 3) „Pour l'Union“
Uwagi				*) W poglądach swoich zbliżył się do prawicy. Jest reprezentantem rządu jen. Wrangla.				